

NORWEGIAN B – STANDARD LEVEL – PAPER 1
NORVÉGIEN B – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
NORUEGO B – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 16 May 2005 (morning)
Lundi 16 mai 2005 (matin)
Lunes 16 de mayo de 2005 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEKST A — INTERVJU MED FATIMA

Orkdal vidaregående skole

Elever på Follo

Intervju med Fatima (18 år) som opprinnelig er fra Afghanistan og går på Orkdal vidaregående skole.

[– X –]?

Jeg kom til Norge i 1999 og har bodd i Melhus siden da med min familie.

Det var trist å komme hit, fordi jeg måtte forlate hjemlandet mitt, familie og venner.

[– 1 –]?

Jeg kom til Norge fordi det var krig i Afghanistan, så jeg bor her som en flyktning.

[– 2 –]?

Jeg trives godt her. Jeg synes Norge er et vakkert land, og så har jeg muligheten til å få utdanning.

[– 3 –]?

Jeg går på VK1 helseservicefag. Det er en interessant linje, og det faget jeg liker best er sykdomslære og legemiddellære.

[– 4 –]?

Jeg har tenkt å utdanne meg til apotektekniker.

[– 5 –]?

Fordi jeg synes det er et lett og ryddig arbeid.

[– 6 –]?

Jeg liker godt å gå på skolen. Klassekameratene og lærerne er snille.

[– 7 –]?

På fritiden hører jeg på musikk, rengjør huset, spiller badminton, og så liker jeg å gå på tur.

TEKST B

ungdoms-
avisa

Ungdom i arbeidslivet

Arild Nedreberg er ein skuleungdom, som jobbar for å tene nokre ekstra pengar til bruk i russetida*, på fritidsaktivitetar eller rekningar.

Av Kristian Antonsen
2 februar 2004

Arild er elev på Ringerike videregående skule, og går i 3.klasse på den allmennfaglege studieretninga. 3 til 4 av vekedagane jobbar han i "Telefonbutikken" på Hønefoss-senteret. I fritida spelar han fotball med løkkelaget *Sofakameratene*.

Jobb, skule og fritid

- 5 - Det er viktig å drive med noko ein liker, seier Arild. Det å kunne ekspedere hyggelege og blide kundar, gjer meg veldig motivert til jobben, innrømmer han. I framtida håper Arild på å starte si eiga forretning. Jobben skaper kontakt i stor grad. Fleire med interesse for mobil samlar seg rundt butikken, og Arild blir fort kjent med dei.
- 10 - Det å bli kjent med andre på senteret er også ganske hyggeleg, meiner han. Arild seier han får eit større sosialt samvær med venner i denne jobben enn om han skulle sitje heime. Han fortel også at når han ikkje jobbar, tek skulen opp resten av tida.
- Det eg får mindre av, er tid til å koble av.
- 15 Han fortel at det er viktig å legge vekt på kor stor del av fritida jobben tek, og at det er lurt ha litt tid til overs. Han fortel at russetida spesielt kostar ganske mykje, og at det derfor er greit å ha ein jobb.
- Berre russekleda kostar ein formue, seier han.
- 20 Det kan vere vanskeleg å henge med på skulen, men stort sett ordnar det seg, fortel Arild oss, og innrømmer at han nokre gongar kunne tenkje seg å sleppe jobbe for å få meir tid til skulen.
- Det hender jo at leksene ikkje blir gjort grundig nok.

Rettar i arbeidslivet

- Eg har skrive arbeidskontrakt, og er godt opplyst om rettane mine.
- 25 Arild [- X -] ikkje alle ungdommar som jobbar er så heldig [- 15 -] han. Nokre av vennene hans har ikkje skrive arbeidskontrakt, og er mindre opplyst om [- 16 -] for rettar som inntreffer når, opplyser han. Han åtvarar alle som skal inn i arbeidslivet for første gong. Dei [- 17 -] sikre seg rettane sine igjennom blant anna ein arbeidskontrakt.

* **russetid**: tid då ein er siste års elev på allmennfagleg studieretning på vidaregåande skule. Som russ har ein i dei siste månadene av skuleåret vanlegvis på seg raude eller blå russekleda, russelue og visse symboler på kleda. Det er også vanleg å delta på ein del arrangement og festar.

TEKST C

BUNADER

Hva er en bunad?

① En bunad er en drakt nordmenn bruker ved spesielle anledninger som nasjonaldagen 17.mai, til bryllup og konfirmasjon. Bunaden er et gallaplagg, og kan brukes til fest på det kongelige slott. Ikke minst er bunadene mye brukt i folkemusikk- og folkedansmiljøer. Bunaden har vært i bruk i ca. 100 år i Norge, men den bygger på gamle drakttradisjoner fra 1700- og 1800-tallet. Noen bunader stammer helt fra middelalderen. Gjennom 400 år i union med Danmark og senere Sverige, hadde det på slutten av 1800-tallet vokst frem et sterkt ønske om selvstendighet og å bygge en egen norsk kultur. I motsetning til den europeiske ”danske kulturen” skulle den nye norske kulturen bygge på tradisjonene i de norske bygder.

Bunadbruk i dag

② Bunaden i dag er et festplagg. Akkurat som det på 1700- og 1800-tallet var mange lokale drakter, finnes det i dag mange bunader, flere hundre varianter. Bunadene er knyttet til steder, og de fleste velger bunad fra det stedet familien kommer fra. Siden man flytter mer i dag, og mange bor i byer, blir de forskjellige bunadene brukt over hele landet.

Man kan lett se hva som er en bunad, den skiller seg klart ut fra de vanlige klærne. Men bunaden har også vært i kontinuerlig utvikling, og har opp gjennom tiden forandret seg og har også blitt påvirket av moten. Selv om stakken alltid har vært lang, gikk den på 1920-tallet til midt på leggen, på 50-tallet til litt under kneet og på 70-tallet til ankelen. Akkurat som moten.

Nye bunader

③ Ikke alle plasser i Norge har hatt en lokal draktskikk, eller den forsvant fordi man begynte med bunaden. Slike steder har kunstnere og handverkere skapt nye bunader. Ved hjelp av gamle broderi, eller den lokale kulturen og naturen, skaper de nye drakter. Når de ikke bygger på en gammel folkelig draktskikk kalles de ”drakter” og ikke ”bunader”.

Det er også mange grupper og enkeltpersoner som stadig finner frem mer kunnskap om den lokale draktskikken. Dette arbeidet fører til stadige endringer i bunadene og helt nye bunader, så de skal likne mer på de gamle folkedraktene.

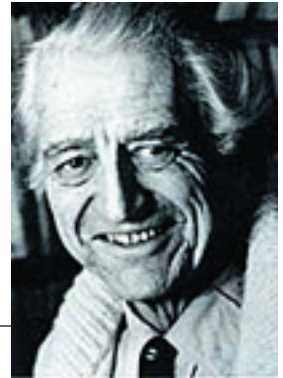
Hvem bruker bunad ?

④ De første som begynte å bruke bunader, var en borgerlig kulturelite, først og fremst kvinner, som var opptatt av en økende nasjonal bevissthet. Frem mot unionsoppløsningen i 1905 ble bunaden et stadig viktigere virkemiddel i arbeidet for Norges selvstendighet. De første bunadsbrukerne ble ikke alltid ønsket velkommen, de kunne bli nektet adgang på restauranter og kunne bli hånet og kastet sten etter på gaten. Bunaden var mer enn en drakt, den var et politisk budskap.

Etter hvert ble bunaden mer brukt, ikke minst i folkemusikk- og folkedansmiljøet. Det ble vanlig at jentene sydde sine egne bunader på folkehøgskolene. 2.verdenskrig gav bunaden et nytt innhold som symbol på selvstendighet.

TEKST D

THORBJØRN EGNER

Thorbjørn Egner (12.12.1912 - 24.12.1990) vokste opp på Kampen i Oslo. Den gangen var Kampen som en liten småby. Egners bodde i Normannsgata 5 og hadde kolonialbutikk i første etasje. I bakgården var det bakeri, stall med to hester, høyloft og vognskjul. I vognskjulet kunne ungene leke sirkus og spille teater og ha orkester. Thorbjørn spilte banjo.

Dette skaffet Thorbjørn Egner minner som han brukte i mange av bøkene sine. Etter middelskolen gikk han på Oslo kommunale handelsskole og der traff han Annie som ble hans kone og som han alltid mente var hans beste kritiker og medarbeider.

Han gikk på kunst- og håndverkskolen og skaffet seg etter hvert utdanning som tegner og grafiker. Han var interessert i teater og ble som 18-åring leder av en teatergruppe. Her malte han kulisser, skrev tekster og spilte teater.

Under krigen begynte han å gi ut billedbøker. Han ble veldig populær da han begynte å lese bøkene, som han skrev selv eller oversatte fra engelsk i barnetimen på radioen. Hele landet satt og lyttet når han fortalte historier og sang visene sine som han skrev til tekstene.

Bøkene hans om *Karius og Baktus*, *Hakkebakkeskogen* og *Kardemomme by* er utgitt i flere land, og skuespillene blir oppført på teatre rundt om i hele verden. *Karius og Baktus* er i tillegg forevige gjennom Ivo Caprinos dukkefilm, og i Kristiansand Dyrepark er det bygget en *Kardemomme by* i full målestokk. Thorbjørn Egner gjendiktet også A.A. Milnes bøker om *Ole Brumm og vennene hans* til norsk.

Egner er den norske skuespillerforfatteren som nest etter Ibsen er mest spilt i utlandet. Og bøkene hans er oversatt til mer enn 20 språk.

Thorbjørn Egner var en allsidig kunstner. Han ville alltid yte sitt aller beste - og han maktet det utrolige - som grafiker, illustratør, forfatter, visedikter, komponist, visesanger, oversetter, dramatiker, bokdesigner, teatermaler og kostymtegner. Han illustrerte som oftest sine egne bøker. I 25 år arbeidet Egner også med lesebøker der han ville gi barna fullverdig kunst både med ord og bilder, og dette regnet han ofte som sitt hovedverk.